

Allmän studieplan i forskarutbildningen i kognitionsvetenskap (Cognitive Science)

Studieplanen gäller för studerande som avslutar utbildningen med doktorsexamen och för studerande som avslutar utbildningen med licentiatexamen.

1 Utbildningens mål

Forskarutbildningen syftar till att fördjupa den studerandes kunskaper inom det kognitionsvetenskapliga området och göra den studerande väl beredd för självständiga insatser inom forskning och utvecklingsarbete. Utbildningens mål är att ge den studerande förmåga att självständigt planlägga och genomföra en kvalificerad forskningsinsats samt att presentera och sprida sina forskningsresultat inom och utanför akademien, samt att integrera och förena kunskap och metoder från flera olika kognitionsvetenskapliga områden såsom filosofi, psykologi, datavetenskap, lingvistik och kommunikation, neurovetenskap och antropologi.

Den forskarstuderande ska efter genomgången utbildning:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse för forskning inom kognitionsvetenskap, samt visa djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet,
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med kognitionsvetenskapliga metoder i synnerhet,
- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forsknings-etiska bedömningar,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen.

2 Behörighet

För att bli antagen till forskarutbildningen krävs att den sökande har grundläggande behörighet. Grundläggande behörighet till forskarutbildning i kognitionsvetenskap har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 hp varav minst 60 hp på avancerade nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Om det finns särskilda skäl, får fakultetsstyrelsen för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet.

Utöver den grundläggande behörigheten krävs att sökanden bedöms ha den förmåga i övrigt som behövs för att klara utbildningen.

3 Antagning

3.1 Ansökan

Ansökan om att bli antagen till forskarutbildning i kognitionsvetenskap ställs till prefekten för Institutionen för datavetenskap (IDA).

3.2 Urval

Om antalet behöriga sökande överstiger antalet tillgängliga platser skall urvalet grunda sig på graden av förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen. Vid urvalet beaktas följande omständigheter:

- Studieresultat som visar kreativitet, mogenhet, förmåga till självständigt omdöme och kritisk analys. Särskild vikt läggs vid tidigare kognitionsvetenskapligt arbete i form av uppsats eller annan vetenskaplig produktion.
- Speciella kunskaper och erfarenheter hos den sökande, t.ex. relevant tvär- eller mångvetenskaplig bakgrund, som kan vara av stor betydelse för att tillgodogöra sig forskarutbildningen, eller yrkesverksamhet som kan vara av betydelse för att tillgodogöra sig utbildningen.

I första hand görs urvalet på grundval av dokumenterat och av den sökande själv åberopat material, till exempel självständiga arbeten och intyg om yrkesverksamhet. Därutöver kan annat beslutsunderlag såsom intervjuer med den sökande vara av betydelse.

3.3 Beslut om antagning

Beslut om antagning till forskarutbildning i kognitionsvetenskap fattas av prefekten vid Institutionen för datavetenskap (IDA).

3.4 Antagningsbegränsning

Till forskarutbildning i kognitionsvetenskap får endast antas det antal forskarstuderande som kan erbjudas handledning, godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering.

4 Utbildningens utformning

4.1 Allmänt

Utbildningen för doktorsexamen i kognitionsvetenskap omfattar 240 hp och består av kurser om sammanlagt 90 hp och en avhandling om 150 hp.

Som en etapp i forskarutbildningen kan den studerande välja att avlägga licentiatexamen omfattande 120 hp, varav kurser om sammanlagt 60 hp och en vetenskaplig uppsats om 60 hp. Licentiatexamen kan även vara ett slutmål för utbildningen.

Tillgodoräknande av tidigare prestationer kan ske om:

- prestationerna bedöms hålla en avancerad nivå, och
- prestationerna inte ingår som behörighetskrav för forskarutbildningen
- de tillgodoräknade prestationernas omfattning inte överstiger 30 hp, för licentiatexamen, och 45 hp, för doktorsexamen.

4.2 Kurser för licentiat- och doktorsexamen

I både licentiat- och doktorsexamen skall obligatorisk ingå kurser som syftar till att ge fördjupande kunskaper om kognitionsvetenskapens delområde och centrala teoretiska frågeställningar och kurser som syftar till att ge grundläggande kunskaper inom forskningsmiljöns huvudområde. Dessa kurser ska ha en total omfattning av minst 24 hp.

Samtliga forskarstuderande skall för att få examen ha genomgått en obligatorisk kurs i metodik/etik om 6 hp eller bedömts ha motsvarande kompetens.

Forskarstuderande som undervisar skall genomgå kurs i högskolepedagogik.

De valfria kurserna syftar till att ge en fördjupning teoretiskt och metodmässigt inom ämnet, av relevans för den forskarstuderandes forskningsarbete, samt till en bredare ämnesmässig förankring. Den forskarstuderande väljer i samråd med handledare vilka kurser som ska ingå i den individuella studieplanen. Kurser kan väljas från institutionens utbud, men även från andra institutioner, såväl vid LiU som externt. Valfria kurser omfattar ordinarie kurser som ges återkommande, läskurser eller andra former av självstudier.

De individuella kurserna fastställs av den studerandes huvudhandledare i samråd med den studerande. I vissa kurser ges undervisning medan övriga inhämtas genom litteraturstudier.

I forskarutbildningen ingår även forskningsmiljöns seminarieverksamhet.

4.3 Närmare information

Närmare information om forskarutbildningen lämnas av institutionen för datavetenskap (IDA).

4.4 Avhandling för doktorsexamen

För doktorsexamen skall den forskarstuderande författa en vetenskaplig avhandling, vars omfattning motsvarar 150 högskolepoäng. Avhandlingen skall baseras på ett självständigt forskningsarbete och vara av betydelse för forskningen inom det valda området. Avhandlingen skall utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som den forskarstuderande författat ensam eller med annan person, kompletterad med en sammanfattande diskussion (sammanläggningsavhandling). Uppsatserna skall vara av sådan kvalitet att de kan publiceras i erkända vetenskapliga tidskrifter. Om uppsatserna är skrivna gemensamt av två eller flera personer, skall det klart framgå vad som utgör respektive forskarstuderandes egen del av arbetet.

Avhandlingen skall försvaras vid en offentlig disputation. Regler om förfarandet vid disputation finns i Högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsföreskrifter som fastställts av universitetsstyrelsen och filosofiska fakultetsstyrelsen.

4.5 Uppsats för licentiatexamen

För licentiatexamen skall den forskarstuderande författa ett vetenskapligt arbete vars omfattning motsvarar 60 poäng. Uppsatsen skall baseras på ett självständigt forskningsarbete.

Uppsatsen kan, såsom doktorsavhandlingen, utformas som monografiavhandling eller som sammanläggningsavhandling.

5 Utbildningens uppläggning

5.1 Individuell studieplan

Tillsammans med huvudhandledaren skall den forskarstuderande upprätta en individuell studieplan för sin forskarutbildning, i vilken anges vilka kurser som skall ingå i utbildningen och vilken tidsplan som skall gälla för kurser och avhandlingsarbete. Den forskarstuderande och handledare skall skriftligt intyga att de tagit del av den individuella studieplanen och de ändringar som görs i den. Studieplanen skall följas upp minst en gång varje år, och vid behov successivt revideras eller preciseras.

5.2 Undervisning

Undervisningen inom ramen för forskarutbildningen ges i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Den forskarstuderande skall under studietiden ta del i den vetenskapliga

verksamheten inom ämnet, såväl specifikt som i en vidare bemärkelse genom att bevista seminarier och gästföreläsningar etc. Den forskarstuderande skall delta aktivt i seminarier genom att lägga fram egna avhandlingsavsnitt och artiklar samt genom att aktivt delta i diskussioner kring andra forskares och forskarstuderandes arbeten. Det ankommer på forskningsmiljön att erbjuda den forskarstuderande möjlighet att delta i internationella konferenser och kurser.

5.3Handledning

Den forskarstuderande har rätt till handledning under den tid som kan anses behövas för att genomgå forskarutbildningen, dock ej mer än vad som svarar mot fyra års heltidsstudier för doktorexamen och två års heltidsstudier för licentiatexamen. Den forskarstuderande tilldelas en huvudansvarig samt en biträdande handledare genom beslut av prefekten i anslutning till beslut om antagning till forskarutbildningen. Samtidigt eller senare under utbildningens gång kan ytterligare biträdande handledare utses, för att erbjuda den forskarstuderande en kvalitativt fullgod handledning avseende såväl vetenskaplig metod som ämne teori av särskild relevans för avhandlingsarbetet. På begäran av den forskarstuderande utser prefekten ny huvudansvarig handledare.

Handledaren är ansvarig för rådgivning avseende avhandlingsarbetets inriktning, omfattning och genomförande. Huvudhandledaren skall vara docentkompetent och skall ha genomgått forskarhandledarutbildning eller inneha motsvarande kompetens. Biträdande handledare skall ha avlagt doktorexamen eller inneha motsvarande vetenskaplig kompetens. Valet av ämne för avhandlingen skall, liksom genomförandet av avhandlingsarbetet, ske i samråd mellan den forskarstuderande och handledaren.

6 Examination

Prov på kurser anordnas under eller i anslutning till kurserna. Proven sker muntligen och/eller skriftligen i enlighet med examinatorns närmare anvisningar. Proven bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Huvudansvarig handledare är examinator för kurser där särskild examinator ej förordnats.

Doktorsavhandling bedöms av en betygsnämnd i enlighet med regler i högskole-förordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställs av universitetsstyrelsen och av filosofiska fakulteten. Avhandlingen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

Filosofiska fakultetsstyrelsen beslutar om de närmare formerna för licentiatuppsatsens framläggande. Betyg av licentiatavhandlingen bedöms av en av institutionen utsedd granskningskommitté om minst tre disputerade lärare. Licentiatuppsatsen skall bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.